

Belügyminisztérium –

Közbeszerzési aktualitások és audittapasztalatok c. konferencia

dr. Kretter Diána
közbeszerzési felügyeletért felelős
helyettes államtitkár

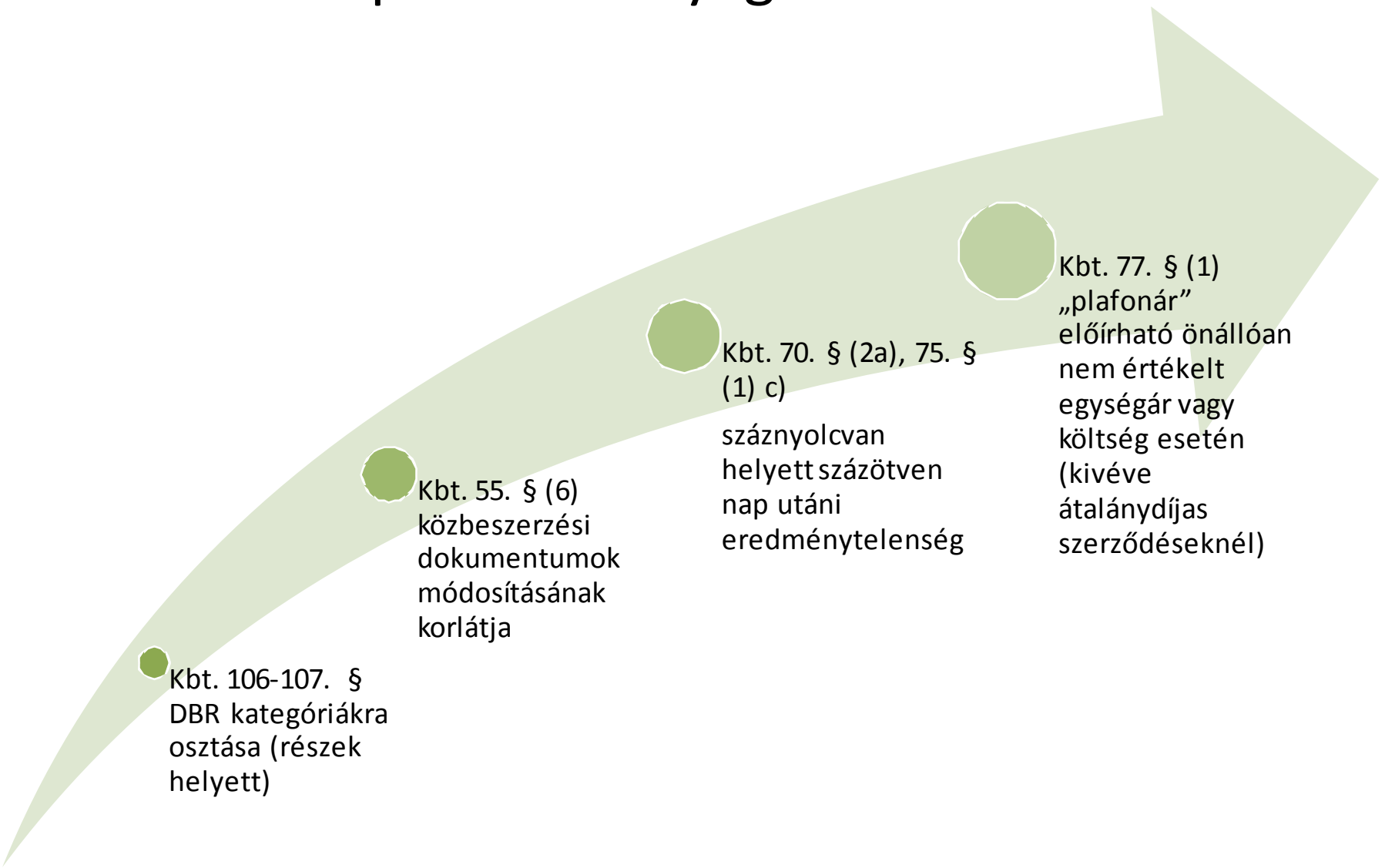
2024. április 17.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS
TERÜLETFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

1. JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK

Ellenőrzési szempontból lényeges Kbt. módosítások

Kbt. 106-107. §
DBR kategóriákra
osztása (részek
helyett)

Kbt. 55. § (6)
közbeszerzési
dokumentumok
módosításának
korlátja

Kbt. 70. § (2a), 75. §
(1) c)
száznolcvan
helyett százötven
nap utáni
eredménytelenség

Kbt. 77. § (1)
„plafonár”
előírható önállóan
nem értékelt
egységár vagy
költség esetén
(kivéve
átalánydíjas
szerződéseknél)

2014/24/EU irányelv 34. cikk

a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetni legalább az előírányzott **beszerzések jellegét** és becsült mennyiségét

fel kell tüntetni a termékek, építési beruházások vagy szolgáltatások esetleges kategóriákba sorolását, és meg kell adni ezek **meghatározó jellemzőit**

a rendszert fel lehet osztani termék-, építési beruházás vagy szolgáltatáskategóriákra

az adott kategóriában végrehajtandó közbeszerzés jellemzői alapján objektív módon kell meghatározni

minden egyes **kategória tekintetében meg kell határozni az alkalmazandó kiválasztási szempontokat**

ha a dinamikus beszerzési rendszert építési munka, termék- vagy szolgáltatáskategóriákra bontották, az ajánlatkérő szervnek az adott közbeszerzésnek megfelelő **kategóriába felvett minden résztvevőt fel kell kérnie ajánlat benyújtására**

DBR kategóriákra osztása

Kategóriánként külön DBR

DBR 1.
=
Kategória 1.

DBR 3.
=
Kategória 3.

DBR 2.
=
Kategória 2.

Kbt. 106. § (4)
bekezdésében az „az
adott részben”
szövegrész helyébe

Kbt. 107. § (7)
bekezdésében a
„részekre osztották,
az ajánlatkérőnek az
adott részbe”
szövegrész helyett

az „az adott
kategóriában” szöveg

a „kategóriákra
osztották, az
ajánlatkérőnek az
adott kategóriába”
szöveg

Az Európai Unió Bíróságának gyakorlata

- C-298/15. szerint „A Bíróság ítélezési gyakorlatából következik az is, hogy az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési eljárás során **főszabály szerint nem módosíthatja a szerződés alapvető feltételeinek tartalmát**, amelyek közé **a műszaki leírás és az odaítélési szempontok** is tartoznak, és amely feltételekre az érdekelt gazdasági szereplők jogszerűen alapították az ajánlatuk benyújtásának előkészítésére, vagy épp ellenkezőleg, az érintett közbeszerzési eljárásban történő részvételtől való tartózkodásukra vonatkozó döntésüket. Ebből ugyanakkor nem következik az, hogy az ajánlattételhez szükséges dokumentáció bármely, a hirdetmény közzétételét követő módosítása főszabály szerint és minden körülmények között tilos lenne. Így az ajánlatkérő szerv **kivételesen kijavíthatja vagy kiegészítheti** az ajánlattételhez szükséges dokumentációban foglalt adatokat, amennyiben azok **csak egyszerű pontosítást** igényelnek, vagy ha **nyilvánvaló tárgyi tévedések kijavítása** érdekében ez szükséges, feltéve hogy erről valamennyi ajánlattevőt tájékoztatják.”

A Bíróság ebben az eljárásban kimondta, hogy „*azt is lehetővé kell tenni, hogy e szerv az ajánlattételhez szükséges dokumentációban bizonyos módosításokat eszközölhessen különösen a szakmai kapacitások halmozásának feltételeire és részletes szabályaira vonatkozóan, **feltéve hogy tiszteletben tartják a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, az egyenlő bánásmód elvét és az átláthatósági kötelezettséget.***” „E követelmény **először** is azt jelenti, hogy az érintett módosítások, noha jelentősek lehetnek, **nem lehetnek annyira lényegesek, hogy felkeltsék olyan potenciális ajánlattevők figyelmét, akik e módosítások hiányában nem tudnának ajánlatot benyújtani.** Erről lehet szó különösen akkor, ha a módosítások a szerződés jellegét az eredetileg megfogalmazott szerződéshez képest érzékelhetően megváltoztatják. **Másodszor** az említett követelmény értelmében e módosításokat úgy kell **megfelelően nyilvánosságra hozni**, hogy minden, észszerű mértékben tájékozott, általános gondossággal eljáró potenciális ajánlattevő ugyanazon feltételek mellett és ugyanabban az időpontban szerezhessen tudomást róluk. **Harmadszor** ugyanezen követelmény feltételezi továbbá egyrészt azt, hogy az említett módosításokra az ajánlatoknak az ajánlattevők általi benyújtását megelőzően kerül sor, másrészt pedig azt, hogy ezen **ajánlatok benyújtásának határidejét meghosszabbítják**, amennyiben e módosítások jelentősek, továbbá hogy e hosszabbítás időtartama az említett módosítások jelentőségéhez igazodik, és hogy ezen időtartam elegendő ahhoz, hogy lehetővé tegye az érdekelt gazdasági szereplők számára az ajánlatuk ennek megfelelő kiigazítását.”

A módosítás szintjei a Kbt.-ben

Nem jelentős módosítás

- Kbt. 52. § (5) bekezdés
- Nem köteles az ajánlatkérő a határidőt meghosszabbítani, ha a közbeszerzési dokumentumok módosítása nem jelentős, és a módosítás az ajánlattételi vagy részvételi határidő lejártának napját megelőző meghatározott napig történik.
- Nem jelentős a közbeszerzési dokumentumok módosítása, ha nem befolyásolja a részvételi jelentkezések vagy ajánlatok időben történő megfelelő előkészítését.

Jelentős módosítás

- Kbt. 52. § (4) bekezdés b) pont
- Az ajánlatkérő köteles meghosszabbítani az ajánlattételi vagy részvételi határidőt, ha a közbeszerzési dokumentumokat módosítja.

Lényeges módosítás **TILOS!**

- Kbt. 55. § (6) bekezdés
- nem eredményezheti a közbeszerzési eljárással vagy a megkötendő szerződéssel összefüggő feltételek olyan módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az adott közbeszerzési eljárás iránt érdeklődő gazdasági szereplők körét

Kbt. 55. § (6) bek. 2024.02.01-től

~~(6) A felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása nem eredményezheti a **beszerzés tárgyára** vagy a **szerződés feltételeire** vonatkozó feltételek olyan jelentőségű módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna az érdekelt gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, hogy a közbeszerzési eljárásban **tudnak-e részvételre jelentkezni vagy ajánlatot tenni**, vagy a változást figyelembe véve az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelményeket úgy kellett volna meghatároznia, hogy az eljárásban **több gazdasági szereplő is részt vehetett volna**.~~

(6) A felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása nem eredményezheti a **közbeszerzési eljárással** vagy a **megkötendő szerződéssel összefüggő feltételek** olyan módosítását, ahol az új feltételek ismerete alapvetően befolyásolhatta volna **az adott közbeszerzési eljárás iránt érdeklődő gazdasági szereplők körét**.

➤ Indokolás:

*„A dokumentumok módosítása akkor nem megengedett, ha a módosítás alapvetően befolyásolhatja az adott közbeszerzés iránt érdeklődő gazdasági szereplők körét. Ezt **nem egyetlen gazdasági szereplő szemszögéből, hanem a piac jellemzői alapján kell megítélni**. Nem célja ugyanis a jogi szabályozásnak az, hogy megakadályozzon olyan kisebb módosításokat, amelyek – akár a gazdasági szereplők tájékoztatás kérését vagy előzetes vitarendezését követően – az egyenlő bánásmód elvének érvényesülését segítik.”*

Bírálat elhúzódása

- **Kbt. 70. § (2a) bekezdés:** Ha az ajánlattevők eljárást lezáró döntésről való értesítését megelőzően az ajánlati kööttség a ~~száznóvele~~ százötven napot meghaladná, az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést a 75. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel hozhatja meg:
  - eredménytelen az eljárás, ha az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kööttség és
    - egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát, vagy
    - a 70. § (2a) bekezdés szerinti ~~száznóvele~~ százötven napos ajánlati kööttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát.

KFF ellenőrzési tapasztalat a bírálat elhúzódásával kapcsolatban

Nem támogató záró tanúsítvány

- az ajánlatok bontása 2021. december
- az ajánlati kööttség meghosszabbítására 5 alkalommal (utoljára 2022. decemberig) került sor
- a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő összesen 180 napig tartotta fenn az ajánlatát, nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy tovább nem tartotta fenn az ajánlatát
- Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján eredménytelenné kellett volna nyilvánítani, amely – a KFF hiánypótlási felhívása ellenére - nem történt meg

Nem támogató záró tanúsítvány

- az ajánlatok bontása 2021. december
- az ajánlati kööttség meghosszabbítására összesen 7 alkalommal került sor
- 1. alkalommal minden ajánlat fenntartott; 2. alkalommal 3 db ajánlat fenntartott; 3-5. alkalommal 2 db ajánlat fenntartott; 6-7 alkalommal 1 db ajánlat fenntartott
- a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő összesen 210 napig tartotta fenn az ajánlatát, nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy tovább nem tartotta fenn az ajánlatát
- az eljárást a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerint eredménytelenné kell nyilvánítani

Nem támogató záró tanúsítvány

- az ajánlatok 2022. februárban megtörtént bontását követően Ajánlatkérő 45 napig semmilyen eljárási cselekményt nem valósított meg
- az 1. számú árindokolás kérés és a kiegészítő árindokolás kérés között szintén 45 nap, míg az 1. és 2. számú hiánypótlási felhívások kiküldése között is közel 1 hónap telt el
- indokolatlanul rövid időt biztosított mind az első árindokolás, mind a kiegészítő árindokolások benyújtására (48 óra, 25 óra, 38 óra)
- az értékelési sorrendben 4. legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőt kívánja Ajánlatkérő nyertesként kihirdetni

„Plafonár” miatti érvénytelenség

Kbt. 77. § (1) bekezdés

Az ajánlatkérő bármely értékelési szempont tekintetében, valamint – az átalánydíjas szerződések kivételével – az önállóan nem értékelt, de az ajánlattevő ajánlatában foglalt, az ajánlatkérő által a szerződés alapján fizetendő ellenszolgáltatást rögzítő egységár vagy költség tekintetében, jogosult meghatározni olyan elvárást, amelynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen különösen az ajánlat, ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előre meghatározott egy olyan értéket (egységárat, ajánlati árat vagy költséget), amelyet meghaladó árat vagy költséget tartalmazó ajánlatot a bírálólat során érvénytelenné fog nyilvánítani, és az ajánlat ezen értéket (egységárat, ajánlati árat vagy költséget) meghaladja.

Kbt. 73. § (6) bekezdés c) pont

2. RÉSZAJÁNLAT-TÉTEL LEHETŐSÉGE

Részajánlat-tétel biztosítása

A Miniszterelnökség közleménye az uniós alapokból származó támogatások felhasználásával megvalósuló közbeszerzések dokumentumainak előkészítésére vonatkozó útmutatásokról – módosításokkal egységes szerkezetben: 2022.10.04. –

- a) A Kbt. 50. § (2) bekezdés k) pontja szerint a felhívásban rögzíteni kell a részajánlattétel lehetőségét vagy annak kizárását (közszolgáltató ajánlatkérő esetén is). A Kbt. 61. § (4) bekezdésének megfelelően a részajánlattétel mellőzésének indokát (műszaki és/vagy gazdasági indokok) is fel kell tüntetni.
- b) A részajánlattétel kizárásának általános jelleggel való bemutatása nem megfelelő, azt a beszerzés tárgyára és sajátosságaira tekintettel kellően konkrétan szükséges megindokolni.
- c) Valamennyi rész tekintetében meg kell határozni:
- annak tárgyát, mennyiségét,
  - szerződéses feltételeit (teljesítési határidő, időbeli hatály, fizetési feltételek, stb.),
  - a kizáró okokat,
  - az alkalmassági követelményeket,
  - az értékelés szabályait,
  - a becsült értéket és a fedezetet.
- d) Részajánlattétel biztosítása esetén ajánlatkérő csak kivételes, indokolt esetben (pl.: ugyanarra a beruházásra vonatkozó tervezési és tervellenőrzési szolgáltatás) korlátozhatja az egy ajánlattevő által megajánlható és/vagy megnyerhető részek számát, ezért az ilyen előírás soron kívüli ellenőrzésre nem alkalmas.
- e) (...)
- f) Részajánlattétel biztosítása esetén a részek meghatározásának indokait szükséges megadni az ellenőrzést végző szervezet részére.

KFF – EUTAF egyeztetés 2023.07.24.

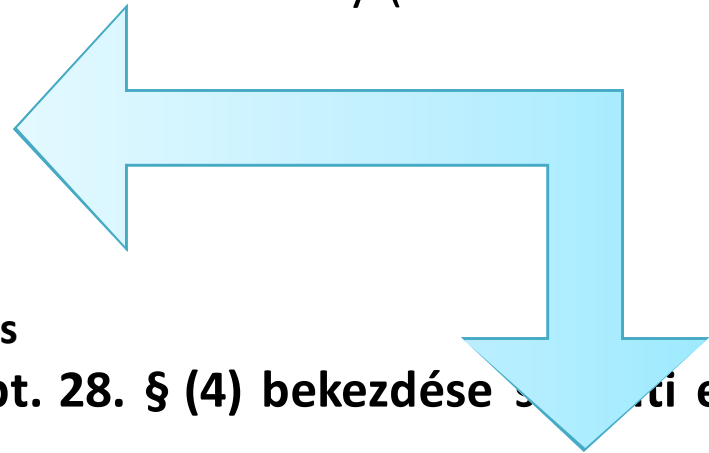
- továbbra is elvárás, hogy az részajánlat-tétel kizárásának **indoklásában nem elegendő az általános hivatkozás** a munkaszervezésre (organizációra, összehangolt munkavégzésre) vagy az egységes szerződéses felelősségre mint előnyökre;
- továbbra is **esetről-esetre szükséges megítélni**, hogy részajánlat-tétel kizárása az adott közbeszerzési eljárásban Kbt.-be ütköző versenykorlátozást valósít-e meg;
- amennyiben az adott ügy egyedi tényállásából más nem következik, az alábbi elvárások érvényesítése indokolt az ellenőrzések során:
  - elvárás a részajánlat-tételi lehetőség biztosítása, ha a közbeszerzés tárgya két (vagy több) **külön épületre** vonatkozik (ezen nem változtat, ha a külön épületek között van/létesül összeköttetés is, pl. összekötő épületrész);
  - elvárás a részajánlat-tételi lehetőség biztosítása, ha a közbeszerzés tárgya részben magasépítés (pl. épület felújítás), **részben egyéb típusú építés** (pl. parkoló, sportpálya, park, kert), különösen, ha az építési munkaterületek **egymástól távolabb is esnek** (a vállalkozók egymás zavarása nélkül dolgozhatnak);
  - fenti a)-b) pont alóli kivétel, **miszerint mégsem elvárás a részajánlat-tételi lehetőség biztosítása, ha a** vizsgált külön kivitelezési elem objektíve (azaz nem a teljes építési beruházás értékéhez képest, hanem önmagában) **elhanyagolható értékű** (pl. önmagában el sem érné a közbeszerzési értékhatárt);
  - **nem elvárás a részajánlat-tételi lehetőség biztosítása egyazon épületen végzendő különböző munkanemek között** (pl. épületgépészet, nyílászárók, homlokzati munkák, épületvillamosság stb., ilyenkor egy adott közbeszerzési rész eredménytelensége vagy hibás teljesítése műszakilag ellehetetlenítené a többi vállalkozó általi kivitelezést);
  - **nem elvárás a részajánlat-tételi lehetőség biztosítása** különböző épületrészek / szárnyak / szintek között, ha a kivitelezési munka **eredménye egyazon épület megvalósítása** (pl. meglévő épületrész felújítása és ehhez új épületrész hozzáépítése útján létrejövő egy épület).

3. ELŐZETES PIACI KONZULTÁCIÓ

Előzetes Piaci Konzultáció (EPK)

- **63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet** az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről **2024.03.15-től**:
  - 1. § (1) A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) szerinti
    - nyílt,
    - meghívásos és
    - tárgyalásos közbeszerzési eljárás,
    - a versenypárbeszéd, valamint
    - a Kbt. 117. §-a szerinti közbeszerzési eljárásmegindítása előtt az ajánlatkérő **köteles a Kbt. 28. § (4) bekezdése szerinti előzetes piaci konzultációt alkalmazni,**
ha a közbeszerzési eljárást megindító felhívásban nem írja elő a **Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi indokot.**

KFF ellenőrzési tapasztalat EPK-val kapcsolatban

KFF hiánypótlási felhívás

a gazdasági szereplők által benyújtott észrevételekre adott indokolásuk az általánosság szintjén került megfogalmazásra, tekintettel arra, hogy a válaszok szakmailag alátámasztott indokolást nem tartalmaznak

az egyik gazdasági szereplő észrevétele: „Az 1. részajánlati kört indokolt lenne külön venni, tekintettel arra, hogy részét képezi egy speciális készülék, amire csak egy gyártó tud ajánlatot adni.”

másik észrevétel: „műszaki leírásban létrehozott részek szerinti csoportosítás nem megfelelő, a 2. rész közel 200 féle, több mint 1200 db különféle eszköz/műszer esetében”

szíveskedjenek tételesen az egyes műszaki paraméterek mentén bemutatni, hogy a versenyszélesítése érdekében a műszaki paraméterek módosítási javaslatának elfogadása miért nem lehetséges

Ajánlatkérő válasza

A nyilatkozat külön csatolt módon kerül benyújtásra.

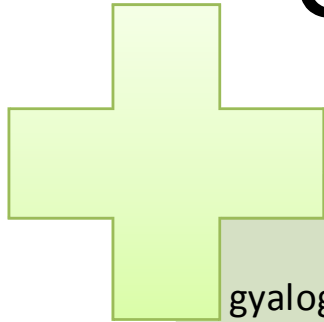
Az első részajánlati kör két részre szétbontásra kerül.

A második részajánlati kör három részre szétbontásra kerül.

A nyilatkozat külön csatolt módon kerül benyújtásra.

4. KFF ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

Új megrendelői igények

gyalogátkelőhelyen „okos zebrák” kialakítását kívánja pótmunkaként megrendelni a teljes hálózat balesetmentes és biztonságos használatához indokolt azok kiépítése mind a gyalogosok, mind a kerékpárosok elismeréssel nyilatkoznak róla, ugyanis az autósok figyelmét kellően felhívja a keresztező gyalogos és kerékpáros forgalomra
rendőrségi baleseti statisztikák is alátámasztják

okos zebrák kialakítása forráshiány miatt fel sem merült a közbeszerzési eljárás előkészítésekor
új megrendelői igény jelent meg a szomszédos településen kiépített okos zebra pozitív közlekedésbiztonsági tapasztalatai alapján
kellő gondosság melletti előre nem láthatóság követelménye nem teljesül
szükségességét az is megkérdőjelezi, hogy a szerződésmódosítás tervezetében rögzítésre került, hogy amennyiben nem áll rendelkezésre a szükséges forrás, úgy a szerződésmódosítás nem lép hatálya

Design and build

Hosszabbítás utáni költségek

határidő-hosszabbítás
tekintetében nem
támogató tartalmú
tanúsítvány

- nem támasztották alá a határidő hosszabbítási igény Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltaknak való megfelelését

az igényelt áremelkedés a határidő hosszabbítás időtartamába esett

- az áremelkedést bemutató számlák az eredeti teljesítési határidő utáni keltezésűek

az ellenérték növekedés a szerződésmódosításban rögzített teljesítési határidő hosszabbítás következményeként, arra tekintettel merült fel

- osztja az azt megalapozó szerződésmódosításban rögzített teljesítési határidő hosszabbítás jogi sorsát (nem támogató tartalmú)

Bírálat másik ajánlat alapján

Ajánlati ár ellentmondásai

felolvasólap: ,X' Ft, árazott költségvetés: ,Y' forint

Ajánlattevő felvilágosítása szerint a költségvetésben írt ,Y' a helyes

Ajánlatkérő érvénytelenné kívánta nyilvánítani

KFF és KH álláspont szerint az ellentmondást fel kell oldani a Kbt. 71. § alapján

hiánypótlásban csatolt felolvasólapon ,Z' összeg, melyet az árazott költségvetés alátámaszt

Ajánlatkérő érvénytelenné kívánta nyilvánítani háromféle ár miatt

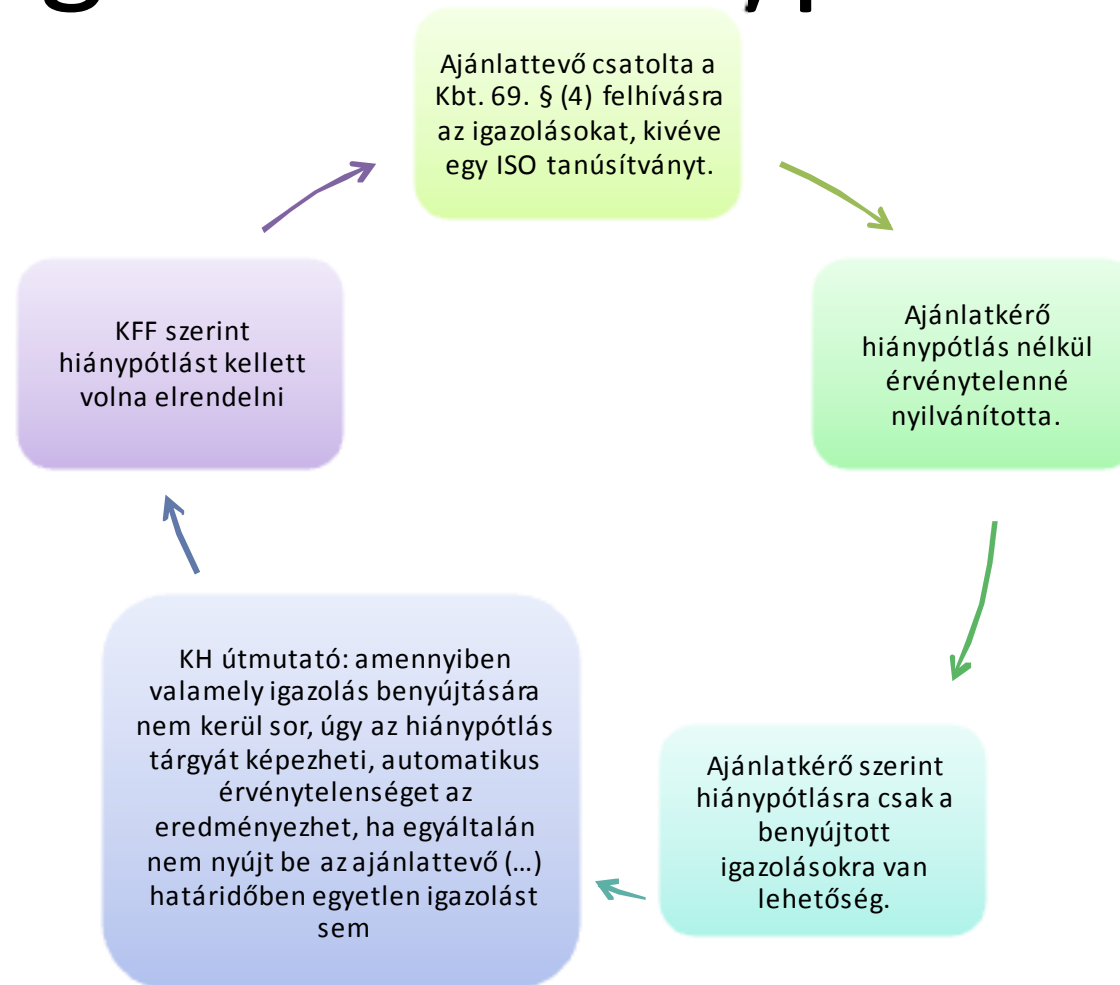
KFF álláspont szerint az érvénytelenné nyilvánítás nem megalapozott

tételes megajánlások ajánlattételkor rendelkezésre álltak, végösszeg megállapítható volt

Ajánlatkérő felvilágosítás kérése megtévesztő volt, mert nem vizsgálta meg a teljes költségvetést.

Igazolás hiánypótlása

Feltételes közbeszerzés – felfüggesztő feltétel meghosszabbítása

szerződésmódosítási igény

- a szerződés hatálybalépésének felfüggesztésére megállapított eredeti 6 hónapos időtartam további 11 hónappal történő meghosszabbítására irányul

Közbeszerzési Döntőbizottság D.220/6/2023. iktatószámú határozata

- szerződés lényeges feltételét képezi a hatálybalépésének időpontja
- alapvetően befolyásolja, hogy az adott közbeszerzési eljárásban mely gazdasági szereplők nyújtanak be ajánlatot meglévő szerződéses állományuk ismeretében, illetve az ajánlatuk árképzését, ajánlati áraik kialakítását is ennek ismeretében végzik el
- lényeges érdemi változásnak tekinthető, ha a hatálybalépés felfüggesztő feltételeként előre meghatározott időtartamot a felek az eredetileg rögzítettekhez képest száz százalékos mértékben megemelik
- nem minősült előre nem látható körülménynek az a tény, hogy az ajánlatkérő nem rendelkezik a szükséges fedezettel, mert erről a tényről, a fedezet megszerzésének akadályairól folyamatos tudomással bírtak a közbeszerzési eljárás során és a közbeszerzési szerződés megkötése után is
- a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerinti törvényi feltételnek sem felelt meg

Diszkriminatív tapasztalat követelmény

Ajánlatkérő alkalmassági követelmény vonatkozásában „vasútinformatika i” tapasztalattal rendelkező szakember írt elő

ajánlatkérő a beszerzési igény speciális jellegével indokolta a fenti kitétel (vasút) alkalmazásának szükségét, azonban az indoklásból nem megállapítható, hogy a fenti tapasztalatoknak miért kellett egy szakembernél kell koncentrálniuk

EUTAF korábbi ellenőrzése

informatikai fejlesztés esetében a szerződéses fejlesztési feladatokat azok a gazdasági szereplők is képesek lettek volna szerződésszerűen teljesíteni, amelyek a közbeszerzés tárgyától eltérő területen rendelkeznek releváns tapasztalattal, figyelemmel arra, hogy az informatikai megvalósítás szempontjából nem maga a közbeszerzés tárgyának szakterülete, hanem a fejlesztendő rendszer elvárt funkciói határozzák meg a feladat komplexitásának mértékét

indoklását nem tudjuk elfogadni, mivel

olyan speciális - vasúti és informatikai – tapasztalat meglétét várta el egy azonos szakember tekintetében a gazdasági szereplőktől, amellyel indokolatlanul kizárta a versenyből azokat, akik mind vasúti, mind informatikai tapasztalattal rendelkező szakembert be tudtak volna mutatni és a teljesítésre egyébként képesek lettek volna

informatikai fejlesztés tárgyú beszerzés esetében érdemi különbséget nem jelent, hogy a tapasztalatot milyen szektorban szerezték, így az előírás indokolatlanul szűkítette a versenyt

Szakemberek előírása alkalmassági követelményként

A Miniszterelnökség 2014. november 28. napján kiadott Közleményében foglaltak szerint az Európai Bizottság a közbeszerzési auditok során jellemzően aggályosnak, a versenyt aránytalanul szűkítőnek találta, ha az ajánlatkérő négynél több, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember bemutatását követelte meg az ajánlattétel feltételeként, ez a négy fős létszám ugyanis főszabály szerint elegendő ahhoz, hogy az ajánlatkérő a teljesítéshez valóban szükséges legfontosabb, „kulcspozícióban” tevékenykedő szakemberek rendelkezésre állásáról meggyőződjön.

... ajánlatkérői előírás

- Ajánlatkérő legalább 2 fő felsőfokú és legalább 2 fő középfokú végzettségű szakember meglétét írta elő, akik együttesen rendelkeznek az előírt területekre vonatkozó tapasztalattal
- egy szakember akkor mutatható be, ha a tételesen felsorolt különböző területek valamelyikére kiterjedően legalább „x” hónapos szakmai tapasztalattal rendelkezik:
  - összesen 24 db terület került felsorolásra
- a bemutatott szakemberek tapasztalatának valamennyi előírt területet szükséges lefednie oly módon, hogy minden egyes területre vonatkozóan 2 külön szakembernek szükséges „x”-„x” hónap szakmai tapasztalattal rendelkeznie

Ajánlatkérői indoklás: *„Az előírt technológiai megoldások gyakorlati ismerete nélkülözhetetlen a feladatok megvalósíthatósága szempontjából.”*

KFF vélemény...

- ugyan elméletileg lehetséges lett volna a követelménynek mindösszesen 4 szakemberrel megfelelni, azonban a szakemberek tapasztalatai által kötelezően lefedendő területek számosságára (24 db) tekintettel álláspontunk szerint a követelmény csak 4 főnél több szakemberrel teljesíthető, különös tekintettel arra, hogy valamennyi terület körében 2 szakembert szükséges bemutatni
- az eljárás során mindkét részben mindösszesen 2-2 db ajánlat került benyújtásra, és mindkét ajánlattevő a követelményeknek 4 főnél több szakemberrel volt csak képes megfelelni (7, illetve 22 szakember)
- az általánosság szintjén túl nem került megfogalmazásra olyan indok, amely alátámasztaná, hogy miért lenne szükséges minden egyes technológia „mélyreható szakértői ismerete” a teljesítőképességnek az alkalmasság keretében történő vizsgálatához
- így az alkalmassági követelményrendszer nem csupán a kulcspozícióban szereplő szakemberek rendelkezésre állását, hanem a szerződés teljesítéséhez szükséges – a teljesítési képesség vizsgálatán lényegesen túlmutató – nagyobb szakértői állomány rendelkezésre állását vonta vizsgálat alá

Kbt. 65. § (3) bekezdés

- Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

Következtetés a jogszabály és a törvényi alapelvek gyakorlati alkalmazásához

- az alkalmassági követelményrendszer túlmutat a szükséges mértéken
- a piaci verseny szükségtelen szűkítésének elkerülése érdekében törekednie kellett volna az Ajánlatkérőnek arra, hogy a további szakemberek bevonását a szerződés teljesítéséért felelősséget vállaló, a teljesítést megszervező, elvégző nyertes ajánlattevőre bízta.

Versenykorlátozó előírások

nem biztosított a részekre történő ajánlattétel

indokolás csupán az általánosság szintjén

több milliárd Ft-os a becsült érték

részajánlat-tételre sor kerülhetett volna az egyes munkanemek alapján (Id. különösen az egyik munkarészt, ami önmagában egymilliárd Ft becsült értéket meghalad, az árazott költségvetésben is elkülönül a többi munkanemtől, ezáltal önállóan is megvalósítható lett volna) vagy a különálló épületek alapján

referencia tekintetében a „közhasználatú” kitétel

akik nem rendelkeztek közhasználatú építményben végzett radiátor cserére/beépítésre, valamint nyílászáró cserére/beépítésre vonatkozó referenciával, de egyébként a teljesítésre képesek lettek volna, kizárta a versenyből

a különböző rendeltetésű épületek között a kivitelezés szempontjából jellemzően nem indokolt különbséget tenni

EUTAF korábbi megállapítása: a teljesítési képesség szempontjából nincs relevanciája annak, hogy az adott munkákat pontosan milyen funkciójú, milyen célú épületen végezték

szakember vonatkozásában
Ajánlatkérő előírta a Kbt. 65. § (10) bekezdés alkalmazását

a szerződés teljesítésére történő alkalmasság szempontjából nem releváns, hogy az adott szakember az ajánlattevő (közös ajánlattevők egyikeként) munkavállalója vagy sem

a KFF álláspontja szerint szakemberek esetében nem alkalmazható ez a korlátozás

Jogsértő értékelési szempontok

„Az organizációs terv szakmai megfelelősége” szempont

- a nem mennyiségi alapon megítélhető tényezők esetében is az értékelés szakmai mérce alapján ellenőrizhető legyen; a részszempontoknak értékelhető tényezőknél kell alapulniuk; ajánlatkérőknek egyértelműen meg kell határozniuk, hogy az ajánlati elem mely összetevőit, tulajdonságait fogják vizsgálni
- az organizációs tervvel kapcsolatos elvárások, ezáltal a pontok kiosztása szubjektív kritériumokon alapult, mint például a „tartalmaznia kell a fontosabb gépek helyszínen történő munkavégzésének ütemezését”, „ki kell térni a környezetvédelem és környezetkímélés érdekében tervezett intézkedésekre”, „ki kell térni a felújítással érintett helyiségek esetleges kiürítési szükségleteire”, „a tevékenységek logikailag megfelelő sorrendben követik egymást” stb.
- Ajánlatkérő nem rögzítette, hogy mit fogad el kockázati tényezőnek, mit fogad el intézkedési elemnek. Az értékelési szempont nem volt alkalmas az ajánlatok objektív értékelésre.

„Fogvatartottak foglalkoztatásának vállalása” szempont

- A Miniszterelnökség vonatkozó közleménye, és az Európai Bizottság által képviselt álláspont szerint (is) szerint az ilyen jellegű vállalásoknak mind az eljárás bírálati, mind a teljesítési szakaszában ellenőrizhetőnek (mérhetőnek) kell lennie.
- Ajánlatkérő nem határozta meg, hogy a vállalás tartalmaként pl. hány főt, milyen időtartamban kell foglalkoztatni, nem írta elő, hogy a fogvatartottakat a közbeszerzési szerződés teljesítésével összefüggésben kell foglalkoztatni. Ajánlatkérő továbbá nem határozta meg, hogy a vállalás betartása érdekében mit, milyen rendszerességgel és hogyan fog ellenőrizni, intézkedéseit hogyan dokumentálja, illetve milyen jogkövetkezményeket fűz annak esetleges nem teljesüléséhez.

Ajánlattételi határidő meghosszabbításának elmaradása

Ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatással egyidejűleg módosította a közbeszerzési dokumentumok részét képező árazatlan költségvetést

az ajánlattételi határidőt nem hosszabbította meg annak ellenére, hogy a módosított dokumentumok megküldésére az ajánlattételi határidőt megelőző 6. napon került sor

a hibás ajánlat érvénytelenné nyilvánításával maga az Ajánlatkérő is jelentősnek értékeli a kiegészítő tájékoztatás során kiadott dokumentumok változását

a közbeszerzési dokumentumokban található ellentmondások, mennyiségi eltérések korrigálása, pontosítása és kiegészítése a közbeszerzési dokumentumok módosításának minősül

vitarendezési kérelmet benyújtó gazdasági szereplő nem tett ajánlatot

a hiba a legkedvezőbb ajánlat érvénytelenségét eredményezte

ajánlatkérő jogszabálysértése az eljárás eredményét érdemben befolyásolta

Túl rövid hiánypótlási határidő

hiánypótlási felhívás

- A bontás napján 14 óra 14 perckor Ajánlatkérő hiánypótlási felhívást küldött aznap 15:00 órai határidővel

elkészett hiánypótlás

- az ajánlattevő, aki a később nyertesként kihirdetett ajánlattevőhöz képest kedvezőbb ajánlatot nyújtott be, 3 perces késéssel nyújtotta be hiánypótlását

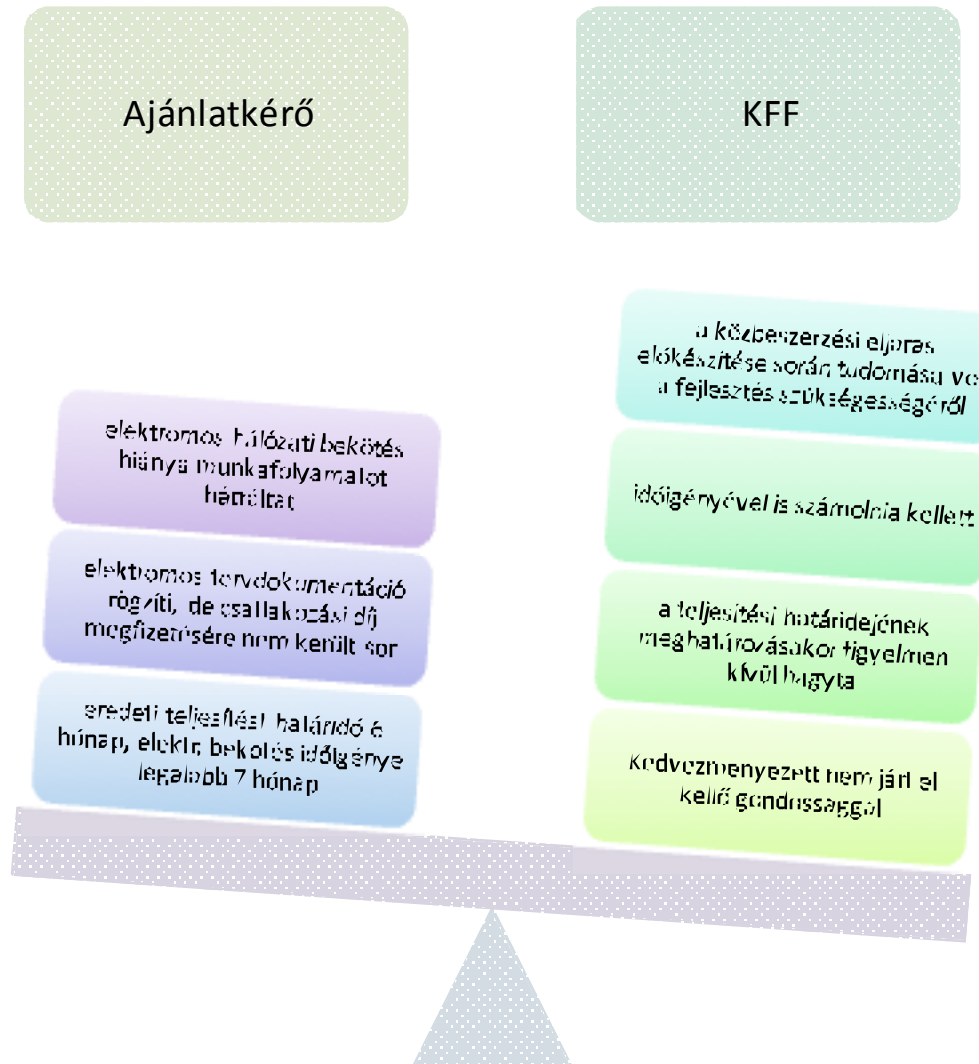
eljárás eredménye

- ajánlat érvénytelen
- a szerződés megkötésére egy több tíz millió forinttal magasabb ajánlati árat benyújtó ajánlattevővel került sor

46 perc irreálisan rövid: nem várható el a cégjegyzésre jogosult azonnali rendelkezésre állása, a hiánypótlás összeállítása, a megküldött eljárási cselekmény észlelése sem

Ajánlatkérő megsértette az arányosság, a jóhiszeműség és tisztesség elvét és a joggal való visszaélés tilalmát, és a hatékony és felelős gazdálkodás elve is sérült.

Szerződésmódosítás – előre látható akadály

Szerződésmódosítás – akadályal nem érintett munkák

mind a Kedvezményezett,
mind a műszaki ellenőr
nyilatkozatában rögzítette az
akadályoztatással érintett és
nem érintett munkanemeket,

a teljesítési határidő
meghosszabbítására nem
kizárólag az akadályoztatással
érintett munkanemek
vonatkozásában került volna
sor

nem jogszerű
KFF minősítés a
Kbt. 142. § (3)
bekezdésére
tekintettel

KFF a Kbt. 141. §
(4) bekezdés c)
pontja alapján
jogszerűnek
fogadta el

- nem akadályoztatott munkanemek
- Kedvezményezett további észrevételei, melyek kizárólag a szerződés jogi oszthatatlanságára tekintettel fogalmazznak meg kifogást
- Kedvezményezett nem mutatott be új körülményt

- akadályoztatással érintett munkák

Szerződésmódosítás – vállalkozó szerződészegése

1. szerződésmódosítás

- kb. 1 éves eredeti határidő hosszabbítása + kb. 1 évvel
- koronavírus járvánnyal összefüggésben az ellátási láncolatban jelentkező beszerzési nehézségek és logisztikai akadályok,
- az alapanyag árának jelentős emelkedése

2. szerződésmódosítás

- készlettségi szint kicsivel 50% felett
- a módosított teljesítési határidőtől újabb 6 hónap eltelt
- negatív gazdasági változások (energiaár emelkedése, infláció, árfolyamváltozás)

- az elhúzódo teljesítés olyan mértékben tér el az eredeti feltételektől, amely szerződésmódosításként lényeges szerződésmódosításnak minősülne
- a 2. számú módosítás valódi indoka a vállalkozói késedelem, enélkül a módosításra okot adó körülmények nem gyakoroltak volna hatást a teljesítésre

Kbt. 142. § (3) bek.
megsértése

Köszönöm a figyelmet!